

Labā ziņa

Seminārs par zivju audzēšanu

14.jūnijā pulksten 10 Balvos, Brīvības ielā 46a, notiks bezmaksas semināra teorētiskā daļa par zivju audzēšanu, bet 15.jūnijā - pieredzes apmaiņas brauciens uz zivsaimniecību A/S "Nagli". Izbraukšana pulksten 9 no Brīvības ielas 46a. Runās lektori - A/S "Nagli" direktore Ginta Kalvāne, galvenais zivkopis Anatolijs Jesko, Pārtikas un veterinārā dienesta Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja Māriete Ņukša. Dalībnieku skaits grupā ierobežots. Aicinām pieteikties pa telefonu 29103683.

Slikta ziņa

Krāpj cilvēkus

Mūsu pusē uzradusies krāpniece, kas apgalvo, ka gaidāma naudas reforma, tāpēc steidzīgi jāpiefiksē banknošu numuri.

13. lpp.

Interesanta ziņa

Nobalsošana notiks 23.jūlijā

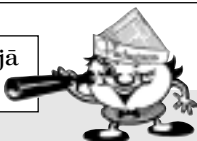
Centrālā vēlēšanu komisija nolēma, ka tautas nobalsošana par 10.Saeimas atlaišana notiks 23.jūlijā. Tautas nobalsošanā vēlētajiem būs jāatbild uz jautājumu: "Vai Jūs esat par 10.Saeimas atlaišana?" Iespējamie atbilžu varianti tautas nobalsošanas zīmēs būs "par" vai "pret". Atbilstoši Satversmei, 10.Saeima būs atlaista, ja tautas nobalsošanā par Saeimas atlaišana nobalsos vairāk nekā puse no tiem vēlētajiem, kuri piedalīsies tautas nobalsošanā.

Nepalaid garām

Pierūcinās Balvus

4.jūnijā pulksten 17 notiks "Motociklistu parādes 7" brauciens Balvu ielās. Pulksten 18 vecajā parkā sāksies svētku pasākums, kur gaidāmi dažādi pārsteigumi: lielā omlete, lielais ugunskurs, atrakcijas, konkursi, striptīzs, salūts u.t.t. Spēlēs grupas "Gregs" un "Pārsteigums", dziedās Ivo Fomins. Pasākumu vadīs Dailes teātra aktieris G.Grāvelis un motokluba "Spieķi vējā" prezidents A.Grāvītis.

Nākamajā adugunī

● **Kā nesaindēties ar pārtiku?**
Pārtikas un veterinārā dienesta aktualitātes

● **Runā dzeju, cep desiņas**
Skolas svētki

Vajadzīga mīlestība

1. jūnijā visā pasaulē svin Starptautisko Bērnu aizsardzības dienu. Pirmo reizi tieši bērniem veltītu dienu sāka atzīmēt 1950. gadā. Kopš tā laika jūnija pirmajā dienā visā pasaulē notiek dažādi bērniem veltīti pasākumi.

Šajā dienā visskaudrāk apzināties, ka tāpat kā citur pasaulē, arī mūsu valstī ne visiem bērniem ir nodrošināta laimīga un bezrūpīga bērnība. Daudzi no viņiem joprojām tiek pakļauti dažāda veida vardarbībai. Kā atzīst Balvu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja Rudīte Krūmiņa, līdzās fiziskai vardarbībai bērni mūsdienās ļoti cieš no vecāku nevēlības. "Vecāki bieži vien nezina, kur atrodas, ar ko nodarbojas viņu bērns, neuztur kontaktu ar mācību iestādi, kurā mācās viņu atvase. Daži vecāki uzskata, ka viņu pienākums ir izpildīts tad, ja bērns ir paēdis un apģērbts. Taču bērnu nedrīkst atstāt novārtā – ar viņu ir jāsarunājas un jāaudzina," uzskata R.Krūmiņa. Bāriņtiesas priekšsēdētāja neslēpj, ka nereti problēmas rodas, vecākiem dodoties darba meklējumos uz ārzemēm. "Gadās, ka vecāki aizbrauc, nenokārtojot Latvijā paliekošā bērna pārstāvības jautājumus," saka R.Krūmiņa. Bieži bērns cieš, vecākiem šķirot laulību. "Dažkārt vecāki savstarpējo rēķinu kārtošānā iesaista savas atvases. Tas bērniem nodara lielu ļaunumu," nešaubās bāriņtiesas priekšsēdētāja.

Latgales reģionālā atbalsta centra "Rasas pērles" direktore Ilze Andža ar nožēlu atzīst, ka visas 25 vardarbībā cietušajiem bērniem paredzētās vietas vienmēr ir aizņemtas. Viņa uzsver, ka mūsdienās bērni cieš ne vien no fiziskas, bet bieži vien arī no emocionālas vardarbības: "Nepieņemot bērnu tādu, kāds viņš ir, nemitīgi viņu salīdzinot ar citiem, noniecinot viņu, bieži paši vecāki grauj bērna pašapziņu." Viņa piekriš, ka ļoti bīstama ir maza, neaizsargāta bērna pamešana novārtā. Sākoties vasarai, nereti ir gadījumi, kad, atstāts bez uzraudzības, bērns izkrit pa logu. Taujāta, kādu atbalstu centram "Rasas pērles" varētu sniegt ikviens no mums, I.Andža neslēpj, ka visvairāk bērniem nepieciešama uzmanība. "Iepriekš sazinoties ar mūsu speciālistiem, katrs var kļūt par brīvprātīgo palīgu, organizēt bērniem dažādas aktivitātes," saka I.Andža. Viņa ir pateicīga iedzīvotājiem, kuri nav vienaldzīgi pret bērna sāpi: "Ir tādi brīvprātīgie, kuri nāk pie mums regulāri. Esam pateicīgi Oskara Ambarova komandas jauniešiem, kuri bērnus apciemojuši jau trīs reizes, arī Zinai un Jāzepam Kozuriem, Irēnai un Jurim Svilāniem, kā arī citiem atbalstītājiem." Nenoliedzami svarīgs ir arī materiālais atbalsts. "Būtu ļoti priecīgi, ja kāds labdaris mums uzdāvinātu autobusiņu, ar ko aizbraukt kaut vai līdz Rēzeknes minizoodārzam, jo pašiem sava transporta mums nav," ierosina centra direktore. I.Andža uzskata, ka svarīgākā bērnam tomēr ir vecāku mīlestība: "Viss būs kārtībā arī tad, ja bērnam drēbes nebūs tik labas vai maizes rīciens tik biezs, toties būs vecāku mīlestība!"

I.Tušinska

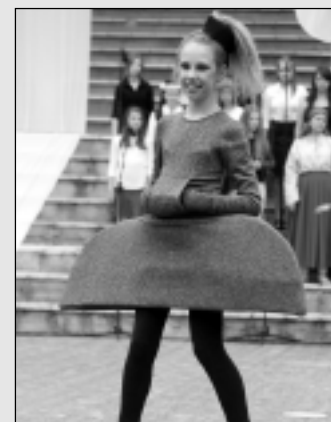
Foto - E.Gabranovs

Mazā balveniete. Starpnovadu bērnu un jauniešu radošā festivāla apmeklētājai Naulai Laicānei vēl tikai nepilni divi gadiņi, bet viņa saprot, ka pasākums pilsētas parkā ir ne tikai interesants, bet arī "garšīgs". Vecāki šādos pasākumos vienmēr iegādājas kādu našķi. Arī Naulas māmiņa Jana priecājas par bērniem domātiem pasākumiem un uzskata, ka tie jārīko pēc iespējas biežāk.

Noteikts nomedijamo dzīvnieku skaits.

7. lpp.

Balvus uzjundi sapņu karuselis.

8. lpp.

Vārds žurnālistam

Sestdien, Valsts prezidentam Valdim Zatleram ierosinot atlaist Saeimu, tautas prātos uzplauksnija kārtējais cerības stars. Varbūt beidzot izdosies nolikt tā sauktos oligarhus *pie vietas* un izveidot godīgu, par tautas interesēm domājošu valdību! Būdamā realiste, diemžēl nespēju noticēt, ka, ievēlot jaunu Saeimu, daudz kas mainīsies. Ne jau pāris mēnešu laikā izaudzināsim jaunu, godīgu politiķu saimi! Tāpat jau vienā vai citā veidā tie paši vecie *oligarhi* tiks pie valdīšanas. Ja ne citādi, tad kaut vai citu, jaunizveidotu partiju aizsegā. Galu galā teicienā, *- kam nauda, tam vara* - sakņojas dziļā, paaudzēm izauklēta patiesība. Lai nu kā, bet, tāpat kā jebkura jauna sākumā gaidās, gribas cerēt uz labāko! Ja nu izdodas?! Galu galā tagadējiem politiķiem jau sen bija laiks parādīt, ka viņi nav visvareni, ka arī pār viņiem var atrast valdīšanu. Kaut vai tās būtu tikai sīkas neērtības, piemēram, nepieciešamība organizēt jaunas priekšvēlēšanu kampaņas, meklēt jaunus, vēl viltīgākus veidus, kā apmūļot tautu. Ne jau velti Šlesers smīn, televīzijā runājot par Zatlera ierosināto Saeimas atlaišanu. Lai jau! Kā saka: gardāk smejas, tas, kurš smejas pēdējais!

Irēna Tušinska

Latvijā

Šogad Labestības dienā saziēdoti 197 104 lati.

Šogad Labestības dienā saziēdoti 197 104 lati. Saizēdotā summa ir 7 reizes lielāka, nekā bija nepieciešams, lai palīdzētu Elīnai staigāt, Ernestam dzīvot, Aleksandram dzirdēt un Timofejam redzēt. Šī nauda dos iespēju palīdzēt vēl daudziem bērniem, kuriem nepieciešama palīdzība, lai dzīvotu, redzētu, dzirdētu un staigātu.

Otrdien beidzās tautas skaitīšana. Tautas skaitīšana iedzīvotāju dzīvesvietās beidzās vakar, 31. maijā, bet no 1. līdz 10. jūnijam vēl būs iespēja aizpildīt tautas skaitīšanas anketu internetā.

Tautas partija atsauc atbalstu Zatleram. Tautas partija pirmdien savā valdes sēdē vienbalsīgi pieņēma lēmumu neatbalstīt Valda Zatlera kandidatūru 2. jūnijā paredzētajās prezidenta vēlēšanās. Kā galveno iemeslu Zatlera kandidatūras neatbalstīšanai Tautas partija min viņa ierosinājumu atlaist Saeimu.

Mūrniece neatgrieziesies Sacimā. Iekšlietu ministre Linda Mūrniece pēc savu pilnvaru beigām 6. jūnijā ir nolēmusi neņemt atpakaļ savu deputāta mandātu un nelūgt Saeimu apstiprināt viņu par deputāti.

Rīgas mēra veselība uzlabojas. Vācijas klīnikā esošais Rīgas mērs Nils Ušakovs pilnībā pamodies no medikamentozā miega un *tviterī* ievietojis pateicības vārdus par atbalstu. "Esmu atpakaļ. Paldies visiem par atbalstu!" raksta mērs. Patlaban Ušakovs turpina intensīvo ārstēšanos Berlīnes klīnikā "Charite", un viņa veselības stāvokli vērojamas pozitīvas tendences un uzlabojumi.

Latvijā saslimšana ar bistamo infekciju nav konstatēta. Saistībā ar bistamo zarnu infekciju vairākas valstis aizliegus iesvest dārzeņus no Spānijas un Vācijas. Šī infekcija jau prasījusi vairāk nekā desmit cilvēku dzīvību. Lai gan Eiropā, iespējams, ar nemazgāto gurķu lietošanas uzturā izraisīto infekciju sasirguši vairāk nekā 1000 cilvēku, līdz šim Latvijā nav reģistrēts neviens ar šo infekciju saslimis cilvēks.

Uzbrukumā spēju zālei Jēkabpili apsūdzētas piecas personas. Zemgales tiesas apgabala prokuratūra pieņēmusi lēmumu saukt pie kriminālatbildības piecas personas un visām piecām šonedēļ celt sākotnējo apsūdzību kriminālprocesā par šī gada 25. janvāra rītā Jēkabpili notikušo bruņoto laupīšanas uzbrukumā spēju zālei "Fēnikss", pēc kura izcēlās apšaušana un tika nogalināts policists Andris Znotiņš, bet vēl divi policisti ievainoti.

Re, kā!

"Labāk tā, nekā nekas"

Pagājušajā nedēļā Balvu Kultūras un atpūtas centrā tikties ar iedzīvotājiem bija atnākuši 16 Balvu novada deputāti un pašvaldības darbinieki. Liels bija klātesošo izbrīns, kad atklājās, cik daudziem iedzīvotājiem interesē novada jaunumi un aktualitātes - uz tikšanos ieradās tikai balveniete Irēna Keiša.

Tautas kalpu joki, ka balvenieši nav atnākuši tādēļ, ka visu zina par notiekošo novadā, izklausījās nepārliecinoši. Vairāk ticams šķita cits arguments - saulains laiks mudina strādāt mazdārzos. Pēc tikšanās izskanēja arī citas versijas, piemēram, vainojams informācijas trūkums un iedzīvotāju neviennozīmīgā attieksme pret politikas veidotājiem gan valsts, gan novadu līmenī.

Lai arī tikšanās ilga tikai pāris minūtes, balveniete Irēna Keiša steidza izmantot ekskluzīvo iespēju - uzdot deputātiem un pašvaldības darbiniekiem sev interesējošos jautājumus. I.Keiša pārmeta, ka Balvu pilsētai nav vadības: "Novadam ir! Katram pagastam ir pārvaldnieks, bet Balviem?" Tautas kalpi zināja teikt, ka jebkuru jautājumu var atrisināt Balvu novada pašvaldībā. "Jautājumus var uzdot pilsētas komunālinženierim Jānim Laicānam, Saimnieciskās pārval-

Foto - E.Gabranovs

Saņems dāvanā brīvbiļetes. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis apsolīja Irēnai Keišai kā vienīgajai, kura atnāca uz tikšanos, uzdāvināt divas brīvbiļetes uz koncertu Balvos, kas notiks 12.jūnijā. "Tās labprāt pieņemšu," atvadoties teica I.Keiša.

des vadītājam Sandim Pukam, pašvaldības aģentūras "San-Text" direktoram Uldim Sprudzānam, kā arī man," paskaidroja pašvaldības izpilddirektore Inta Kaļva.

Deputāti, jautāti, kā varētu atrisināt sabiedriskā transporta problēmu, lai nokļūtu līdz piepilsētas kapiem Priedai-

nē un Lemeševā, atzina, ka ikdienā satiksmei turp un atpakaļ nav ne vainas. Deputāts Egons Salmanis piedāvāja kompromisu, lai vismaz kapusvētkos kursē autobuss uz lielākajiem kapiem novadā. Šo priekšlikumu akceptēja visi klātesošie, tostarp I.Keiša. "Labāk tā, nekā nekas," viņa piebilda.

E.Gabranovs

Pieredze

Salda medus nesējiņas

Latvijas Lauku konsultāciju centra Balvu nodaļa Valsts Lauku tīkla ietvaros maijā nogalē rīkoja apmācības par tēmu "Netradicionālo dzīvnieku audzēšana". Šoreiz runāja par bitēm. Vairāk stāsta lauku attīstības speciālists Imants Kārklīņš.

Trīsdesmit cilvēku grupa apmeklēja "Patmalnieku" bišu dravu Reķavā, kur tās īpašnieks Aldis Slišāns iejutās lektora lomā. Fakts, ka bišu stropi izvietoti lielā, cilvēku dzīvošanai piemērotā mājā, daudzos radīja izbrīnu. Taču uzreiz varēja saprast arī ieguvumus - tādai bišu mājai ir regulējami apstākļi bišu dzīvei, biteniekam ērts darbs jebkādos laika apstākļos, stropi un inventārs saglabā iespējas to ilgai lietošanai. Turpat izvietotajā tālrādī demonstrēja video par bišu saimes spietošanas gaitu. Bija redzama spieta draudzīga iznākšana no stropa, apmešanās tuvējā ābelē un spieta ielaišana stropā.

Dravojot bites un veicot stropu apskati, mājā iespējama logu atvēršana, jo bites lido uz gaismu. Logu stiklu stūros ierīkotas nelielas atveres, lai medus vācējas izkļūtu laukā. Vasaras karstajās dienās logus var aizklāt. Saimnieks apmācību grupai demonstrēja pašgatavotas ierīces varoatozes apkarošanai. Tur ievieto apkarojamo vielu, lai ierobežotu ērces. Klātesošie apskatīja arī darbnīcu, kur gatavo rāmišus, stropu detaļas un citas lietas.

Lektore Bernadata Venere interesanti stāstīja un rādīja dravošanā pielietojamos instrumentus, informēja par ārstnieciskajiem preparātiem - skudrskābi, skābeņskābi, apistānu, gabonu, baivarolu. Veicot pavasara revīziju dravā, nepieciešamības gadījumā nomaina rāmišus un paplašina saimes. Bitenieku uzmanību vērsa spietošanas novēršanas pasākumiem.

Īsts pārsteigums topošajiem un esošajiem biteniekiem bija Jāņa Puriņa lekcijas. Viņš stāstīja par ģenētiskām problēmām. Pēc lekcijas zemnieku saimniecības "Kotiņi" saimnieks Aldis Ločmelis izrādīja plašos ziemas rapša ziedošos laukus, kam blakus izvietota drava. Sējumu plašums pārsteidza tos, kuri šajā pusē nebija agrāk bijuši. Bitenieku vidū rapšu medus gan nav īpaši populārs.

Foto - no personīgā arhīva

Bišu mājā. Saruna ar bišu mājas saimnieku Aldi Slišānu Šķilbēnos.

Foto - no personīgā arhīva

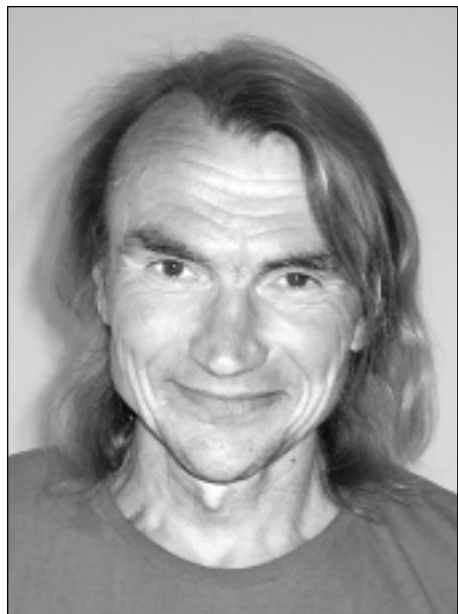
Noderīgas lietas. Dravniecībā izmantojamie darbarīki.

M.Sprudzāne

Kā vērtējat Valsts prezidenta Valda Zatlera ierosinājumu atlaist Saeimu?

Viedokļi

Referendums – eksāmens vēlētājiem

VILIS BUKŠS, Viļakas iedzīvotājs

Valdis Zatlers, ierosinot Saeimas atlaišanu, rīkojas pareizi - sabiedrība beidzot redzēs, kas ir kas. Godīgāk būtu, ja Saeima Valsts prezidenta amatā atkārtoti ievēlētu V.Zatleru, neskatoties uz to, ka par Saeimas likteni referendumā lems vēlētāji. Tautas nobalso-

šana, kurā, balsojot par Saeimas atlaišanu, noteikti piedalīšos arī es, parādīs, vai prezidents, kurš ierosināja šo procesu, paliks savā amatā, vai tas viņam būs jāatstāj. Referendums būs unikāls eksāmens vēlētājiem, lai pārbaudītu pilsoņu atbildības pakāpi par notiekošo valstī un tās nākotni.

Pozitīvi vērtēju arī sākotnējo bijušā Satversmes tiesas priekšsēdētāja Aivara Endziņa aicinājumu V.Zatleram apsvērt atlaist parlamentu, ņemot vērā Saeimas lēmumu neļaut īstenot kratišanas deputāta Aināra Šlesera dzīvesvietās. Līdzīgi aicinājumi Valsts prezidentam atlaist Saeimu izskanēja arī 2009. gada janvārī. Toreiz prezidentam vai nu nodrebēja roka, vai arī bija citi apsvērumi, kāpēc nesekoja stingra rīcība. Jebkurā gadījumā vairums deputātu, balsojumā atbalstot A.Šleseru, uzskatu, vadījās pēc pašsaglabāšanās instinkta. Tas nozīmē, ka deputāti, pārstāvot Saeimas frakcijas, precīzi pilda uzdevumus. Bet par ko un kā balsot, to katrā frakcijā nosaka tie, kas *pasūta mūziku* jeb finansiāli atbalsta politiskās partijas. Tādā veidā tautas kalpi kļūst par savdabīgiem politiskiem ķilniekiem. Ir teiciens: ja esi vilku barā, kauc līdz!

Oligarhu ietekme valsts politiskajos procesos ir. Ja reiz šie trīs kungi izveidojuši un

finansiāli uztur savas politiskās partijas, tad, protams, viņu interesēs ir arī valsts politisko procesu ietekmēšana. Viņu finansētās partijas pārstāvētas 10. Saeimā, un ar dažādām politiskām manipulācijām viņi darīs visu, lai sasniegtu mērķus. Cik noprotams, mērķi viņiem grandiozi. Un kā var nebūt grandiozi, ja šie kungi šobrīd ir miljonāri, savukārt rītdien var būt miljardieri?!

Jautājums, vai notikušās kratišanas pie Andra Šķēles un Aivara Lemberga bijušas pamatotas, ir sarežģīts. Jebkurā gadījumā nav dūmu bez uguns. Politiskajās spēlēs grūti novilkt līniju, kas ir pamatots un kas - nē. Tas ir gluži tāpat kā futbolā. Ja spēlē ar roku, tad no malas grūti pateikt - tas bija netīšams vai apzināti. To redz tikai spēles tiesnesis, tādēļ jāpaļaujas uz viņa godprātību. Šajā gadījumā jāpaļaujas uz valsts tiesu sistēmu.

Kopumā Latvijas politiskā kultūra vērtējama kā negodīga. Atjaunotās Latvijas Republikas divdesmit gadu laikā daudz *netīras veļas mazgāts*, melots un pelts. Varas pārstāvji pie sabiedrības sirdsapziņas apelē tikai tad, kad viņiem smeļas ūdens mutē. Kad tautas vairākums grimst nabadzības muklājā un valsts iet iznīcības ceļu, tautas kalpus tas maz uztrauc, bet, ja satrauc, tad tikai tik daudz, cik lielā mērā tas skar viņus pašus. Lai mai-

nītu politiķu vienaldzīgo attieksmi pret sabiedrības interesēm, jāmainās arī sabiedrības attieksmei pret valsti un politiku. Atbilde meklējama ikvienā no mums. Tas ir tāpat kā ar bērnu: ja bērns ģimenē piedzīvojis vardarbību, vēsu un vienaldzīgu attieksmi no vecāku pušes, tad, kļūstot pieaudzis, viņš, visticamāk, pieņems tās pašas normas. Jāmainās sabiedrības attieksmei pret valsti un politiku, tad arī mēs *radīsim* tādas politiku, kas neaizmirst savus vecākus, šajā gadījumā - tautu.

Fakti

● Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) 20.maijā uzsāka kriminālprocesu pret tā dēvētajiem oligarhiem Andri Šķēli, Aināru Šleseru un Aivaru Lembergu, veicot vairākas kratišanas ar viņiem saistītajos īpašumos.

● Saeima ceturtdien, 26. maijā, ārkārtas sēdē neatbalstīja KNAB lūgumu veikt kratišanu A.Šlesera faktiskajā dzīvesvietā Jūrmalā un deklarētajā dzīvesvietā Rīgā. Par kratišanu balsoja 35 deputāti, pret – 7, atturējās – 37.

● Valsts prezidents Valdis Zatlers, pamatojoties uz Saeimā notikušo balsojumu un zemo sabiedrības uzticību Saeimas deputātiem, uzrunā tautai paziņoja par ierosinājumu atlaist Saeimu. Tautai šis lēmums jāapstiprina referendumā.

kas notiek apkārt. Balsošu par Saeimas atlaišanu, lai sabiedrībai sniegtu iespēju mācīties, pārdomāt šī brīža situāciju, kā arī izdarīt pareizos secinājumus. Ceru, ka Valda Zatlera ierosinājums atlaist Saeimu būs lūzuma punkts turpmākai valsts attīstībai, krietni mainot pašreizējo situāciju un parādoties jauniem politiskiem spēkiem. Jebkurā gadījumā prezidents ar lēmumu atlaist Saeimu parādīja sevi kā politisko līderi. Neatkarīgi no tā - Zatlera kungu ievēlēs otrajam termiņam prezidenta amatā vai nē, viņš, nolemjot turpmāk darboties politikā, radīs lielāku savstarpējo konkurenci augstākajos varas gaitēņos.

Viedokļus uzklausīja A.Ločmelis

Laiks pārskatīt vērtības

JĀNIS TRUPOVNIĒKS, Balvu novada pašvaldības deputāts

Valsts prezidentam acimredzot bija pietiekami daudz informācijas un faktu, lai pamatoti ierosinātu Saeimas atlaišanu. Manuprāt, Valdis Zatlers sabiedrībai pieņemto lēmumu skaidri argumentēja. Turpmākā notikumu attīstība atkarīga no Latvijas tautas, sniedzot iespēju iedzīvotājiem lemt par Saeimas likteni nākotnē.

Nedomāju, ka Saeimas deputātu balsojums, noraidot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) lūgumu veikt kratišanu Aināra Šlesera dzīvesvietās, bija noteicošais iemesls prezidenta ierosinājumam atlaist Saeimu. Ar ko gan deputāts atšķiras no cilvēka, kas viņu ir ievēlējis? Satversmē daudzas lietas nav atrunātas. Pieļauju, ka Satversmes izstrādātāji savulaik nevarēja paredzēt, ka kādreiz Saeimas deputātiem nāksies balsot par kolēģa izdošanu tiesu darbiem. Mani mulsina arī fakts - kādēļ KNAB Saeimai jāprasa atļauja izdot kādu no deputātiem? Ja ir pietiekami daudz informācijas par kādas personas noziedzīgajām aktivitā-

tēm, tad birojam ir jānoprotina, nepieciešamības gadījumā arī jāapcietina aizdomās turamā persona, neprasot atļaujas. Ja reiz cilvēkam nav ko slēpt, tad arī bailēm nav pamata.

Latvijas valsts ir jauna. Pēc vairāk nekā 20 neatkarības gadiem Saeimas deputātiem, ministru prezidentam, Valsts prezidentam un pārējai sabiedrībai pienācis laiks apstāties, padomāt un kritiski aplūkot pašreizējo vērtību skalu. Acimredzot paši savu valsti esam veidojuši tādu, kur cilvēkam vai cilvēku grupai iespēja ietekmēt valsti notiekošos procesus ir lielāka nekā nepieciešams. Nereti, tiekdami pēc varas un augstiem amatiem, cilvēki zaudē vienkāršu cilvēcību. Viņi redz tikai savu 'es' un savu patiesību, neļaujot izpausties citiem cilvēkiem. Tā nedrīkst. Starp valsts vadošajiem spēkiem un sabiedrību jāpastāv dialogam un atvērtībai.

Domāju, es piedalīšos referendumā par Saeimas atlaišanu. Prezidents devis iespēju katram cilvēkam novērtēt sevi un procesus,

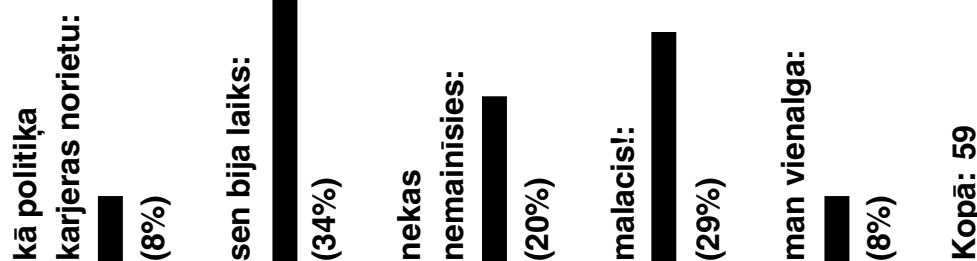
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Valsts prezidenta V. Zatlera ierosinājumu atlaist Saeimu?

Īsumā

Atkārtoti ievēl par prezidentu

Kārtējā Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas gada pārskata vēlēšanu konferencē runāja par sagaidāmajām izmaiņām un jauninājumiem veselības jomā Latvijā. Joprojām veselības nozari sagaida budžeta samazinājums, attiecinot to lielā mērā uz sekundāro palīdzību. Līdz maija beigām pašvaldību savienībai un arī citām institūcijām bija iespēja iesniegt savus priekšlikumus vai noraidījumus veselības jomas pārkārtojumu sakarā. Latvijas pašvaldībās situācija, saistībā ar primāro veselības aprūpi, ir krasi atšķirīga. Dažās ar ģimenes ārstiem ir ļoti veiksmīga sadarbība, turpretī citās nav nekādas savstarpējās informācijas. Šī gada otrajā pusgadā plāno īstenot valsts un arī pašvaldību līmeņa pasākumus, lai rosinātu iedzīvotājus pievērsties veselīgam dzīvesveidam un veselības nostiprināšanas profilaksei.

Konferencē atkārtoti par asociācijas prezidentu ievēlēja Līgu Kozlovsku, kura Lauku ģimenes ārstu asociāciju vada kopš tās dibināšanas – 2001. gada.

Basām kājām pa āru

Ortopēdijas speciāliste Ludmila Indričāne no Rēzeknes vasarā iesaka staigāt pa āru basām kājām. Taču istabā pa cietu, gludu grīdu gan to nevajadzētu darīt – tas pēdām nāk par sliktu. Uzturoties telpās, kājās vajag apaut jeb kādas kurpītes. Ja cilvēkam ir dobā pēda, viņš ar savu svaru, staigājot pa līdzenu, taisnu virsmu, izmanto tikai pēdas priekšējās vai aizmugurējās virsmas. Līdz ar to svars sadalās nevienmērīgi. Speciāliste iesaka staigāt pa smiltīm, akmentiņiem, tikko nopļautu zāli – tas pēdām nekaitēs un būs veselīgi. Un vēl viņa iesaka peldēt, jo šī procedūra labu dara visam organismam un līdz ar to arī pēdām.

Priekšplānā – ambulatorā ārstniecība

Veselības ministrijas darba grupas izstrādātie turpmākās darbības principi SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienību" ierindo starp augstākā līmeņa lokālajām slimnīcām. Valsts politika turpmāk paredz lielāku finansējumu piešķirt ambulatora rakstura ārstniecībai un dienas stacionāriem, samazinot valsts apmaksātās gultasvietas slimnīcās. Ar 1. jūliju pārkārtosies arī traumpunktu darbs, sadalot tos trīs veidu kategorijās – ar lielu, vidēju un mazu noslogojumu. Pirmo divu kategoriju traumpunktos strādās ārsti traumatologi, bet maza noslogojuma punktā – tikai ārsta palīgs. Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidente L. Kozlovskā vērtē, ka Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības darbu gaidāmās pārmaiņas īpaši neskar.

Kvalitātes pārbaudes programma ģimenes ārstiem

Svarīgs jauninājums ārstu darbā tāds, ka ar 1. jūniju Ministru kabineta noteikumu projekts paredz apstiprināt ģimenes ārstu kvalitātes programmu. Programma sastāv no 32 kvalitātes kritērijiem, un tā paredz brīvprātīgu piedalīšanos. L. Kozlovskā vērtē, ka daļa ģimenes ārstu noteikti spēs izpildīt šo kvalitātes programmu. Būtiska programmas prasība ir, piemēram, lai ģimenes ārsta prakse ārsta palīgs strādātu atsevišķā telpā.

Meklējam atbildi

Kā izsniedz nervu zāles pansionātā

Kāda lasītāja, piezvanījusi uz redakciju, vēlējas noskaidrot, kāda ir kārtība, izsniedzot pansionātā "Balvi" nervu zāles?

Nervu zāles iemītniekiem izsniedz katru rītu. Viņi pēc tām nāk paši un saņem dienai domāto zāļu normu. Taču ne visiem iemītniekiem tās tomēr dod pašiem. Ir tādi, kuriem māsiņas nervu zāles pienes klāt trīsreiz dienā. Staigājošie pansionāta iemītnieki nereti lūdz viņiem izsniegt arī citāda rakstura medikamentus, piemēram, pretsāpju, miega vai citas tabletes. Visvairāk zāļu, kā atzīst medmāsa, patērē pansionāta 3. stāvā, jo guļošajiem cilvēkiem nozīmē vairāk procedūru un medicīniska rakstura terapiju.

Zāļu izdošanu reģistrē, un uzskaites žurnālā var redzēt, cik daudz, kādas zāles un kuram pansionāta iemītniekam izsniegtas. Žurnālā atzīmē arī iemītnieku sūdzību iemeslus, asinsspiediena rādītājus, temperatūru un tamlīdzīgas ziņas. Vieni no dārgākajiem pansionāta iemītnieku vajadzībām izmantotie preparāti ir, piemēram, kalcija un zivju eļļas kapsulas.

Aktuāli

Pārvietošanās līdzeklis - ratiņkrēsls

Cik ērti un viegli pārvietoties cilvēkiem ratiņkrēslos un vai viņi spēj iekļūt visur, kur paši vēlas? Aizdomāties par šo jautājumu rosināja Balvu teritoriālās invalīdu biedrības valdes priekšsēdētājs Staņislavs Cibulis. Kā tas izskatās reālajā dzīvē un kā savu pārvietošanās iespēju vērtē cilvēks ratiņkrēslā, pārlicinājāmajies pirmsdien Balvos, tīkoties ar pansionāta "Balvi" iemītnieku Jāni Augstaru.

Jānis uz Balviem no pansionāta dodas aptuveni reizi nedēļā un, kā pats atzīst – apmeklē tās iestādes un veikalus, kur iebraukšana viņam ir droši zināma. Ratiņkrēsls par galveno pārvietošanās līdzekli kļuva pirms gadiem septiņiem. Vīrietis toreiz izkrita pa logu no trešā stāva un salauza muguru. Jānis priecājas par trošuāriem, jo pa tiem Balvos var pārvietoties bez problēmām. Bez šķēršļiem var iekļūt arī lielveikalos, sociālajā dienestā, aptiekās un citās iestādēs.

Pirmsdien Jānis centās apmeklēt iestādes Teātra, Turgus un Bērzpils ielās. Iekļūšana tur bija krasi atšķirīga. Iekļūt, piemēram, SIA "Balvu bildes" veikalā ir neiespējami – uzbrauktuve te gan ir, taču pārāk stāva un ar gludu virsmu. Pat otram, stumjot no mugurpuses, ratiņkrēslu augšā dabūt ir gandrīz neiespējami. Jānis atcerējās, ka agrāk viņu fotogrāfs bildēt iznācis laukā. Teātra ielā gandrīz blakus viena otrai atrodas divas veterinārās aptiekas. Invalīdam iespēja vērt durvis rodas tikai A. Kotāna vadītajā zooveikalā, jo otrajam ne tikai kāpnes, bet arī uzbrauktuve ir ļoti stāva. Iestādes saimniece Silvija Strupka gan iebilda, ka uzbrauktuve atbilst normatīviem un tie, kuri vēlas, ietikt varot. Tālāk Jānis dodas Turgus ielas virzienā. Te viņam prieks iegriezties Balvu Centrālajā bibliotēkā – tas izdodas ātri un viegli. Toties viņš apmulst, apstājoties pie stāvajām trepēm, kas ved uz apģērbu privātveikaliņu, līdzīgi arī pie J. Vancāna ģimenes ārsta prakses un arī frizētavas, kuras vadītāja Irēna Zelča atrodas Rīgā. Nodarbinātības Valsts aģentūras Balvu filiālē uzstādīts dārgs un moderns invalīdu pacelājs. Lifts līdz šim, kā atklāja vadītāja, gan izmantots tikai vienu reizi. Pirmsdien Jānim diemžēl neizdevās izmantot pacelāju, jo tas nedarbojās. Vadītāja aicināja Jāni iegriezties pēc pāris nedēļām, kad lifts būs salabots. Ar vislielāko prieku Jānis apmeklēja veikalus un iestādes Bērzpils ielā. Viņš bija pārsteigts, cik šeit ir ērtas un labas piebrauktuves, cik viegli veramas ārdurvis!

Kas nepatīk visvairāk

Staņislavs Cibulis brīnās, kā vispār privātveikali un arī pārējās iestādes, ko namu apsaimniekotāji pilsētā pielāgo konkrētai darbībai, pirms to atvēršanas var iztikt bez invalīdu biedrības pārstāvja klātbūtnes? Viņš atceras, ka pēdējoreiz aicināts būt klāt, nododot Balvos peldbaseinu, un arī Balvu Amatniecības vidusskolā pēc tur pabeigtiem remontdarbiem. Ja vienmēr uzklautu šādu pārstāvi, pilsētā nenāktos redzēt neįēdīgi ierīkotas un invalīdiem nepiemērotas uzbrauktuves.

Jāņa Augstara secinājums, vadoties no ikdienas pieredzes, ka jābūt ļoti norūdi-

Ideāla pieeja. Balvenietes Silvijas Zilgmes apsaimniekotajā namā ir ērtas piebrauktuves cilvēkiem ratiņkrēslos.

Nav lemts iekļūt. Zooveikala durvis Teātra ielā Jānim paliek aizvērtas.

Tik augstas trepes! Turgus ielā ir vairākas iestādes, kuru durvīm invalīdi ratiņkrēslos vienmēr brauc garām.

Var apgriezt matus. Jānis bija priecīgs, ieraudzījis Bērzpils ielā viņam pieejamu frizētavu. Tagad viņš zinās, kur var apgriezt matus.

tām un spēcīgām rokām, lai spētu pārvietoties Balvos ratiņkrēslā. Daudzviet uzbrauktuves ierīkotas nepareizi. Noderīgas ir gludo virsmu uzbrauktuves, jo tās slid un apdraud drošību. Vispiemērotākās ir ar bruģēto segumu. Pavisam sašutis Jānis ir uzskatījis par iespēju izmantot Balvu poliklinikas ārstu pakalpojumus. Grūti

invalīdiem jau ir iekļūt poliklinikas pirmajā stāvā. Kā nepārdomātu un nepraktisku Jānis raksturo ārpusē pirms ieejas izbūvēto sliekšņu ceļu, turklāt nama durvis veras uz ārpusi. Ja poliklinikā invalīds arī iekļūst, viņam nav iespējas pārvietoties tālāk uz augststāviem un nokļūt pie ārstiem.

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne, autores foto

Īsumā

Darba saturs

Deju un ritmikas, kā arī citu mācību priekšmetu skolotāju darbība saistīta ar izglītības programmu īstenošanu atbilstoši valsts izglītības standartiem, nodrošinot pozitīvu un atbalstošu saskarsmi audzēkņu zināšanu un prasmi apguvei un attieksmju veidošanai. Skolotāja darba pienākums ir organizēt un vadīt mācību un audzināšanas darbu pedagoģisko mērķu sasniegšanai, analizēt un vērtēt audzēkņu iegūtās zināšanas un prasmes, veidot audzēkņu radošo attieksmi un patstāvību izglītības procesā, kā arī izvēlēties vai izstrādāt metodiskos materiālus mācību un audzināšanas procesa īstenošanai. Deju un ritmikas skolotāja darba specifiku un profesionalitāti raksturo spēja audzēkņiem iemācīt precīzu deju soli un figūru, kā arī prasme analizēt un izskaidrot dejas tehnikas komponentus.

Darba apstākļi

Deju un ritmikas skolotājs parasti strādā mācību un citās interešu izglītības iestādēs. Skolotājs deju stundas audzēkņiem pasniedz nodarbei piemērotās telpās, piemēram, īpaši dejošanai sagatavotā skolas aktu vai sporta zālē.

Darba iespējas

Iegūstot profesionālo kvalifikāciju "Deju un ritmikas skolotājs", iespējams strādāt deju un ritmikas skolotāja profesijā. Apgūta profesija sniedz prasmes organizēt un vadīt deju kolektīvus, veidot horeogrāfiju, kā arī laika gaitā veido pieredzi darbā ar dažādu vecumposmu dejuotājiem.

Nepieciešamā izglītība

Deju un ritmikas skolotāja profesiju var apgūt augstākās izglītības iestādēs. Tiem, kuriem jau ir pedagoģiskā izglītība, studiju ilgums parasti ir 2 gadi. Savukārt, ja pirms tam iegūta augstākā izglītība citā nozarē, deju un ritmikas skolotāja profesija jāmācās ilgāk. Mācību priekšmeti, kas jāapgūst, izvēloties deju un ritmikas skolotāja profesiju, dažādās mācību iestādēs var būt atšķirīgi. Galvenokārt apgūstamie studiju priekšmeti ir aktualitātes pedagogijā, dejas teorija un vēsture, dejas aerobika, dejas kompozīcija, dejas metodika, ritmika u.c.

Dejas

Iespēja radīt idejas

Balvu pilsētas iedzīvotāja ŽANNA IVANOVA pēc iegūtās izglītības ir pirmsskolas vecuma bērnu skolotāja, tomēr paralēli darbam skolā bērniem ikdienā pasniedz arī dejotprasmes kursus.

Sēžot skolas solā, Žanna par iespēju kādreiz nākotnē bērniem mācīt deju un ritmikas noslēpumus, nedomāja. Dejošana viņai bija tikai kā vaļasprieks, ar ko nodarbojās brīvos brīžos. "Laika gaitā nolēmu, ka dejojot jāturpina ne vien pašai, bet zināšanās, mācot jaunajiem censoniem deju soļus, jādalās arī ar bērniem. Domāts, darīts!" stāsta Žanna. Viņa piebilst, ka deju un ritmikas skolotājas profesija ļoti iet sirds, tādēļ mācīt dejojot ar lielāko prieku turpinās arī nākotnē.

Deju skolotājas profesijas specifika un īpatnības Žannai nav jaunums, jo bērniem dejotprasmi pasniedz jau 10 gadus. "Gadu laikā esmu uzkrājusi krietnu pieredzes un zināšanu bagāžu. Pārsvārā dejas mācu pirmsskolas vecuma bērniem, kā arī 1.-4.klašu sākumskolas bērniem Balvu pamatskolā. Paralēli deju un ritmikas kursu pasniegšanai jau 5 gadus dejojau austrumu dejas. Kādēļ tieši austrumu? Man ļoti patīk austrumnieciskie deju ritmi, tērpi un atmosfēra," par savu aizraušanos stāsta Žanna. Savulaik austrumu dejas pasniedza skolotāja no Rīgas, tomēr patlaban viņa devusies strādāt uz Liepāju. "Pasniedzējas trūkums nav šķērslis, lai turpinātu iesākto. Mums ir lielisks deju kolektīvs," apmierināta ir Žanna.

Radošs darba process

Jebkura mācību priekšmeta skolotāja darbs nav viegls un ir atbildīgs, ko atzīst arī vairāku gadu skolotāja darba pieredzē rūditā Žanna. "Interesantākais skolotāju darbā ir tas, ka ir iespēja radīt un pilnveidot jaunas idejas. Deju un ritmikas skolotāja pienākums ir meklēt piemērotu deju mūziku, kā arī apgūt dažādus deju soļus. Skolotājs, mācot dejotprasmi, nepārtraukti atrod radoša darba procesā," profesijas noslēpumus atklāj Žanna. Viņa piebilst, ka deju skolotājam jāpiemīt ritma izjūtai, kas ir panākumu atslēga veiksmīgai profesijas apgūšanai.

Žanna atzīst, ka ikviens bērns deju nodarbībās allaž piedalās

Foto - no personīgā arhīva

Gatavojas konkursiem. Žanna ar saviem audzēkņiem aktīvi piedalās dažādos konkursos un pasākumos. "9.jūlijā dosimies uz deju festivālu Jūrmalā," atklāj skolotāja.

ar entuziasmu. "Protams, reizēm bērnu sejās, īpaši zēnu vidū, manāms nogurums, bet tas ir pārejoši. Esmu sapratusi, ka bērniem svarīgi, lai dejošanas nodarbības nebūtu vienmuļas un vienveidīgas. Pieejai darbam jābūt īpaši, kas spētu bērnus radīt aizrautību," pārliecināta Žanna.

Jautāta par nākotnes plāniem, Žanna atbild, ka pašlaik neapsver domu dejotprasmes mācīšanu pārvērst no vaļasprieka profesionālā nodarbē: "Protams, neizslēdzu iespēju nākotnē uzsākt studijas, lai papildinātu zināšanas un pieredzi deju mākslā. Patlaban mans pamatdarbs ir pirmsskolas vecuma bērnu skološana. Jebkurā gadījumā ikdienā ir diezgan saspringta, bet interesanta."

Pieredze

Darbs kā hobijs

Balveniete LĪGA MOROZA ikdienā sastopama bērnu un jauniešu ielenkumā, jaunajiem censoniem sniedzot zināšanas un iemaņas deju mākslā. Pieredzējusi deju un ritmikas skolotāja Balvos vada ritmikas un mūsdienu deju studiju "TERPSIHORA", šova deju grupu "Leo", pašapziņas celšanas studiju "Lote" (modeļu skola), pasniedz linijdejas sievietēm Litenē, kā arī dejotprasmi un raitā soli apmāca pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" bērnus.

Ceļš uz deju skolotājas profesiju Līgai bijis interesants un pieredzes bagāts. 2005. gadā Līga absolvēja Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolu (RPIVA), apgūstot deju un ritmikas skolotājas profesiju, savukārt pirmos soļus kā deju skolotāja spēra jau 12 gadu vecumā. "Ja nemaldos, biju 12 gadus jauna, kad uzsāku vadīt meiteņu deju grupu. Protams, tolaik deju soļu mācīšana nebija profesionālā līmenī. Vēl aizvien ar smaidu atceros pieļautās kļūdas, kas raksturīgas pusaudžu vecuma bērniem, turklāt uzņemties tik atbildīgu uzdevumu. Tie bija jauki laiki," smejojot stāsta Līga. Vēlāk, turpinot mācības Balvu Amatniecības vidusskolā, dejotprasmes mācīšanai Līga pievērsās arvien nopietnāk. Tas bija arī brīdis, kad jaunā censonē nonāca izvēles priekšā – studēt psiholoģiju vai turpmāko karjeru veidot deju skolotājas profesijā. "Laikā, kad prātoju par turpmākajiem nākotnes plāniem, RPIVA Alūksnes filiālē izveidoja jaunu studiju

programmu "Deju un ritmikas skolotājs", kur bija iespējams iegūt zināšanas un iemaņas deju un ritmikas specialitātē. Izvēle nebija diez ko grūta. Ne mirkli nešauboties, izvēlējos kļūt par deju skolotāju, kaut gan vēl vidusskolas laikos biju pārliecināta, ka es jau nu noteikti nekad nebūšu skolotāja! Redz, dzīvē viss iegrozījies savādāk, un esmu ar to apmierināta," atminas Līga. Viņa piebilst, ka dejotprasmes mācīšanu bērniem dēvē par darbu, tomēr tajā pašā laikā tas ir arī hobijs, jo mācīt dejas ne vien patīk, bet arīdžan lieliski izdodas.

Mācoties augstskolas pēdējā kursā, Līga rakstīja bakalaura darbu par tēmu "Ritmikas nozīme bērna attīstībā", rakstīšanas procesā ievērojami pilnveidojot līdzšinējās zināšanas. "Arī ikdienā bērniem visvairāk patīk mācīt tieši ritmiku, kas ir pamats turpmākai deju soļu veiksmīgai apgūšanai. Savukārt pēdējā laikā esmu aizrāvusies ar dejas terapijas apgūšanu. Tā ir sava veida zinātne, kad ar dejošanas palīdzību iespējams palīdzēt atrisināt dažādas bērna fiziskās attīstības problēmas," stāsta Līga. Viņa atzīst, ka nepārtraukti nākas apmeklēt arī deju apmācības kursus, kas nepieciešams, lai pašizglītos un pilnveidotu personīgo profesionalitāti, kā arī būtu lietas kursā par jaunākajām tendencēm deju mākslā. Līga saka: "Senāk dejotprasmes mācīšana vairāk vai mazāk bija ielikta rāmjos, pēc strikti izveidotām mācību metodēm, atstājot minimālas iespējas ieviešanai. Mūsdienās viss ir krasī mainījies, jo parādījušies neskaitāmi deju veidi un žanri, līdz

ar to arī skolotājiem nodrošinot iespēju radošai izpaušmei."

Emocionāla baudījuma sniegšana

Lai kļūtu par sava aroda lietpratēju, nepieciešama ne vien uzcītība, bet arī talants un mīlestība pret padarīto darbu. To uzsver arī Līga: "Manuprāt, jebkurš nevar kļūt par labu deju skolotāju. Katram dzīvē jāatrod vieta, kur viņš jūtas labi un ir vajadzīgs. Jebkurā gadījumā gan deju, gan arī matemātikas, fizikas un ķīmijas pasniedzējiem jābūt labiem pedagogiem. Jāspēj rast kopīga valoda ar bērniem, kā arī viņos jārada aizrautība un ieinteresētība. Jānodrošina tādi darba apstākļi, lai bērni, gatavojoties kārtējiem deju nodarbībām, neteiktu: ak, atkal tās dejas..." Lai bērns pret dejošanu nerādītu vienaldzību, Līga, pasniedzot deju nodarbības, iespēju robežās ir brīvdomātāja, plaši variējot ar dejošanas tehnikām. "Pati veidoju dejas un horeogrāfijas. Man šķiet ļoti interesanti spēlēties ar dažādiem deju stiliem. Tāpat manī nepārtraukti mājō vēlme apgūt un radīt kaut ko jaunu, kā arī neatstāt sajūtu, ka es savu darbu varu paveikt vēl labāk. Šāda domāšana ir kā dzinulis nepārtrauktai attīstībai. Jebkurā gadījumā galvenais darba uzdevums ir bērniem iemācīt kaut ko jaunu un skaistu, attīstīt ritma izjūtu, veidot radošas un laimīgas, kā arī par sevi pārliecinātas personības. Svarīgi, lai skatītāji, vērojot jauno dejuotāju priekšnesumus, gūtu patiesu emocionālu baudījumu," pārliecināta Līga.

Foto - no personīgā arhīva

Dejošana - tā ir māksla. "Iemācīties dejojot var jebkurš bērns, lai arī sākotnēji daudziem tas padodas grūti. Galvenais ir pārvarēt neticību saviem spēkiem. Ja bērnam to izdodas izdarīt, tas man ir liels sasniegums," apgalvo Līga.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Pierībina Balvu parku

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu pilsētas parku pierībināja vairāk nekā 500 starpnovadu bērnu un jauniešu radošā festivāla "Sapņu karuselis" dalībnieki. Svētku režisore Aija Putniņa atzīst, ka svētki, neskatoties uz nelielo lietu, izdevās. "Tiksimies nākamgad," viņa aicina.

Ciemiņi no Čehijas. Balvu pamatskolas direktore Māra Pimanova festivālā ieradās kopā ar ciemiņiem no Čehijas.

Lai dziesma un dejas *pielīst* sirmā parka liepās! Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Ināra Ņikuļina, atklājot festivālu, uzsvēra, ka Dievs no debesīm un cilvēki uz zemes vienmēr centušies veidot pasauli harmonisku un skaistu: "...Arī tā cilvēces daļa, kuru mēs visvairāk mīlam, saudzējam un sargājam – mūsu bērni – pasauli iekrāso brīnišķīgākajās varavīksnes krāsās. Ar to vien, ka viņi ir bērni, ar to vien, ka viņi ir mūsu bērni, ar to vien, ka viņi no paaudzes paaudzē pārņemto mūsu tēvu un vectēvu tradīcijas. Tauta saglabā un pārņemto to, ko uzskata par vissvarīgāko. Ja skatāmies vēsturē, tad latviešu tauta allaž augstā vērtē turējusi dziesmu, deju, mūziku. Tādēļ arī mēs šodien esam šeit, lai vērotu, vērtētu mūsu skolu jaunatnes sniegumu uz šīs skatuves. Mākla ir avots, ar kuru mēs lepojamies, un tā ir mūsu identitāte..."

Aidā, lejā! Neskatoties uz lietu, bērni izbaudīja dažādas atrakcijas. Trīsgadīgā Guna Ozoliņa, kura ir aktīva deju studijas "Terpsihora" dalībniece, skatītājiem veltīja deju "Sapņos". Pēc labi padarīta darba – aidā, uz slidkalniņu!

Gājieni. Piektdien Balvos starpnovadu bērnu un jauniešu radošā festivāla "Sapņu karuselis" svētku gājienā stājās pašdarbnieki no Balvu, Rugāju un Viļakas novadiem. Latvijas Republikas karogu nesā Balvu Valsts ģimnāzijas 10.c klases audzēknis Mārtiņš Logins. Viņam asistēja Māra Kairiša un Simona Grāvīte. Jaunieši, jautāti, vai satraukums ir liels, atzina, ka sajūtas ir savdabīgas. "Viss izdosies!" viņi solīja.

Priecājas lieli un mazi. Emīlija Zelča (2,5 gadi) no Balviem paspēja paklausīties gan koncertu, gan nobaudīt cukurvati. Tētis Kaspars atzina, ka katrs pilsētas parka apmeklējums bērniem ir kā ceļojums pasakā, kurā piepildās dažādas vēlmes. "Lai šādu pasākumu vairāk!" vēlēja Kaspars.

Tuvākie kaimiņi. Festivālā skatītājus priecēja arī kaimiņnovadu pašdarbnieki.

Uzstājas "Terpsihora". Koncertu atklāja mazākie dejotāji.

Svētku režisore. Festivāla "Sapņu karuselis" režisore Aija Putniņa apmierināta ar notiekošo uz skatuves.

"Sapņos". Dejotāji iepriecina skatītājus ar deju "Sapņos", Līgas Morozas horeogrāfija.

Pasākuma vadītājas. Festivālu "Sapņu karuselis" vadīja Laila Vāverīte un Agrita Leišavniece.

Epilogs. Koncerta noslēgumā uz skatuves kāpa visi festivāla dalībnieki, tostarp viņu pedagogi. Koncertu noslēdza 2.-4.klašu un 5.-9.klašu apvienotais koris, kuru diriģēja Anastasija Ločmele.

Sapņu fantāzijas lidojums. Pašapziņas celšanas studijas “Lote” jauniešu klātesošos pārsteidza ar krāšņiem tērpiem. Agnese Kaša demonstrēja tērpu “Jūras pērle”.

Pārsteidz ar kaķišu deju. Balvu pamatskolas ritmikas deju grupas “Varavīksne” audzēkņi izmanto iespēju nofotografēties pāris minūtes pirms došanās uz skatuves.

Asaras un smieklī. Daudziem vecākiem nācās atturēt savas atvases no piedalīšanās atrakcijās līdz brīdim, kad viņi pabeigs uzstāšanos uz lielās skatuves. “Mazliet jāpaciešas, lai nesasmērētos,” uzstāja vecāki. Laura Ķikuste (4 gadi), kura dejo “Rakarišos”, sprieda, ka lietderīgo ar patikamo var apvienot jebkad. “Man gribas,” lūdza meitenīte.

Slēpjas no lietus. Viļakas pamatskolas 3.klases skolnieces Senija Zelča, Elija Astreiko un Santa Jugane draudzīgi slēpās no lietus. “Tas mūs nebaida,” viņas apgalvoja.

Lai solis raits! Vienlaikus uz skatuves uzstājās vairāku skolu deju kolektīvi.

Kā šūplā dziesma. Daudzi vecāki secināja, ka svētki parkā īpaši patik mazulīem. Viņi paklausās, paklausās un laižas miegā, lai redzētu tikai viņiem vien zināmus sapņus un sapnišus. Svētku atmosfēras labvēlīgo ietekmi izbaudīja arī Reinholds Pušpurs (1,6 gadi).

Saksofons svarīgāks! Pūtēju orķestra muzikantes Laura Mozule un Karīna Ivanova atzina, ka būtiskāk no lietus pasargāt saksofonus, nevis sevi.

Dejo līdz! Pārsteidz pedagoģes Ditas Niperes deju studijas Di-Dancers meitenes.

Maršs. Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris vienmēr patikami pārsteidz skatītājus.

Priecē “Rika”. Balvu Kultūras un atpūtas centra “Rika” dejotāji allaž pārsteidz ar atraktivitāti un smaidiem.

Jubilārs. Pasākuma noslēgumā pedagogus sumināja par labi padarīto darbu, tostarp arī Balvu Mūzikas skolas direktoru Egonu Salmani, kurš todien svinēja dzimšanas dienu.

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Jūnijs - Jēzus Sirds mēnesis

Tilža - 2.jūnijā - Debesskāpšanas svētkos - 12.00; 3.jūnijā 7.30 (sākas novenna Svētā Gara godam); 5.jūnijā 10.00 (adorācija) un 12.00 (ar procesiju); 12.jūnijā - Vasarsvētkos - 12.00; 13.jūnijā 12.00; 19.jūnijā 12.00; 23.jūnijā - Vissvētākā altāra sakramenta dienā - 10.00 (adorācija) un 12.00 (ar procesiju); 24.jūnijā 10.00 (adorācija) un 12.00 (ar procesiju), 24., 25. un 26.jūnijā 40 stundu dievkalpojums; 25.jūnijā 10.00 (adorācija) un 11.30 (ar procesiju); 26.jūnijā 10.00 (adorācija) un 12.00 (ar procesiju); 29.jūnijā - svētā Pētera un Pāvila dienā - 12.00; 1.jūlijā 7.30; 3.jūlijā 10.00 (adorācija) un 12.00 (ar procesiju).

Rugājos - 5.jūnijā 15.00; 12.jūnijā 15.00; 19.jūnijā 15.00; 26.jūnijā 15.00; 3.jūlijā 15.00.

Bēržos - 2.jūnijā 10.00; 5.jūnijā 10.00; 12.jūnijā - Vasarsvētkos - 10.00; 19.jūnijā - Vissvētās Trīsvienības svētkos - 10.00; 23.jūnijā 10.00; 24.jūnijā - svētā Jāņa Kristītāja svētkos - 18.00; 26.jūnijā 10.00; 29.jūnijā 18.00.

Augustovā - 2.jūnijā 12.00; 5.jūnijā 12.00; 12.jūnijā 12.00; 19.jūnijā 12.00; 23.jūnijā 12.00.

Krišjānos - 2.jūnijā 15.00; 12.jūnijā 15.00; 24.jūnijā 15.00; 26.jūnijā 13.00.

Skujetniekos - 3.jūnijā 12.00; 17.jūnijā 12.00.

Baltinavā - svētdienās 11.30; darbdienās 8.00.

Šķilbēnos - svētdienās 9.00; otrdienās un ceturtdienās 7.00; trešdienās un piektdienās 18.00.

Viļakā - svētdienās 9.00 un 11.00; darbdienās 8.00.

Kupravā - svētdienās 14.00.

Liepnā - svētdienās 12.00.

Žiguros - sestdienās 15.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Tilža - 2.jūnijā 9.00 (baznīcas svētki); 12.jūnijā - Vasarsvētkos - 17.00 (aizlūgums par mirušajiem).

Šķilbēnos - 11.jūnijā 8.00 (aizlūgums par mirušajiem); 25.jūnijā 9.00.

Baltinavā - 12.jūnijā 8.00 (aizlūgums par mirušajiem); 26.jūnijā 9.00.

Rugājos - 12.jūnijā 15.00 (aizlūgums par mirušajiem).

Kapusvētki

TILŽAS UN RUGĀJU ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Ūdrenes kapos - 4.jūnijā 16.00;

Lutinānu kapos - 11.jūnijā 15.00;

Ranguču kapos - 11.jūnijā 16.30;

Sudarbes kapos - 25.jūnijā 13.00;

Cūkusalas kapos - 25.jūnijā 15.00;

Kāpessila kapos - 25.jūnijā 16.30;

Kraukļevas kapos - 2.jūlijā 14.00;

Stomeru kapos - 2.jūlijā 15.00;

Vilkavas kapos - 2.jūlijā 16.30;

Dubļukalna kapos - 9.jūlijā 14.00.

BĒRŽU, AUGUSTOVAS UN KRIŠJĀNU ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Golvaru kapos - 4.jūnijā 15.00;

Saksmāles kapos - 11.jūnijā 15.00;

Slavītu kapos - 18.jūnijā 12.00;

Cepurnieku kapos - 25.jūnijā 15.00;

Bēržu kapos - 2.jūlijā 15.00;

Vārnienas kapos - 9.jūlijā 15.00;

Reibānu kapos - 16.jūlijā 15.00;

Lieparu kapos - 23.jūlijā 12.00;

Līdumnieku kapos - 30.jūlijā 15.00;

Mastarīgas kapos - 6.augustā 15.00;

Dekšņu kapos - 20.augustā 12.00;

Putrānu kapos - 28.augustā 15.00.

BALVU ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Pilskalna kapos - 4.jūnijā 17.00.

Aicina ziedot

Nostiprinās zvanu

Lazdukalna pagasta iedzīvotāji, kuru piederīgie atdusas Slavītu kapsētā, ir aicināti ziedot Slavītu kapsētas zvana nostiprināšanas darbiem (cimenta un kokmateriālu iegādei). Ziedošanu kaste atrodas SIA "Leandris" veikalā.

Draudžu dzīve

Svētbrīdis jaunajās telpās

Aizvadītajā otrdienā jaunajā Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes namā bija svētki – tajā notika pirmais svētbrīdis.

Pirms diviem gadiem lika pirmo pamatakmeni draudzes nama celtniecībā. Šobrīd tas ir jau ārējās jumtu un grīdas pamatu. Vēl šogad tajā plānota iekšējo ūdensvada un kanalizācijas tīklu, kanalizācijas ārējā savācējrezervuāra, betona grīdas ar putuplasta siltumizolāciju un ārējā elektrības kabeļa izbūve.

Pateicības svētbrīdī pēc kopīgi nodziedātām dziesmām un Svēto Rakstu lasījuma noklausīšanās draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis pateicās Dievam, kas stāvējis klāt nama celtniecībai, un izteica prieku par iespēju vadīt svētbrīdi jaunajā draudzes namā. Svētbrīdī piedalījās ticīgie no vairākām draudzēm un Daugavpils diecēzes bīskaps Einārs Alpe. Uzrunājot klātesošos, viņš uzsvēra garīguma nozīmi dzīvē. Kā piemēru tam, kas pirmajā mirklī šķiet nezināms, vēlāk kļūst zināms, bīskaps rādīja domino kauliņu, ko, neapskatot tuvāk, neviens neatpazīna. "Dievs visu laiku dod jaunas ticības atziņas un ticības dedzību. Mūsu istais mājoklis, ko Dievs sagatavojis, ir debesis. Un tas katram no mums būs pilnīgi kaut kas jauns. Baznīcai pēc dažiem gadiem aprītēs simtgade. Skaisti, ka šeit būs stabils un jauns draudzes nams. Pateicos tiem, kas strādāja pie šī nama celtniecības, mācītājam, draudzei un visiem lūdzējiem. Mēs stāvam uz pamata, ko nevar sašūpot. Lai šādu stipru pamatu piedzīvojam arī savā ticībā!" vēlēja bīskaps E.Alpe.

Piepildīt draudzes namu ar dažādām garīgām aktivitātēm klātesošos aicināja arī Rēzeknes evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Reinis Kulbergs. Viņš draudzes namam dāvanā, ko gādājuši zviedru kristīgie cilvēki, atveda durvis un virtuves iekārtu. Balvu novada pašvaldības izpilddirektore Inta Kaļva atzina, ka nešaubās par daudzām skaistām idejām un pasākumiem, kas piepildīs šo māju. Viņa teica paldies draudzes mācītājam par labestību, sirsnību, laba vēlējumiem, ko iedzīvotāji gūst katrā dievkalpojumā, un uzdāvināja puķi, sakot, ka katrai mājai piestāv, ja uz palodzes atrodas puķu pods. "Audzēsim šo puķi visi kopā!" aicināja I.Kaļva. Balvu draudzes priekšnieka vietnieks Uldis Sprudzāns, runājot par laiku, kad uzsākta draudzes nama celtniecība, atzina: "Lai kaut kas sāktos, jābūt sapnim. Un sapnim jābūt iznēsātam."

Vada svētbrīdi. Pateicības lūgšanā mācītājs M.Vaickovskis atzina: "Debesu Tēvs, bez Tevis mēs neko nespējam."

Draudzes nams. Lielākie celtniecības darbi gaidāmi iekštelpās, kas svētku pasākumā bija krāšņi rotātas ar meijām. "Lai Dievs palīdz turpināt šī nama celtniecību," vēlēja bīskaps E.Alpe.

Pasākums

Dzied un spēlē baznīcā

29.maijā Rugāju Romas katoļu baznīcā notika garīgās mūzikas koncerts.

"Kā allaž maijā pašdarbnieki dzied dziesmas par godu Dievam, Dievmātei un svētajiem pateicībā, ka viņi dod mums savas žēlastības, palīdz dziedāt un dejot. Šis dienas koncerts lai izskan kā pateicība un lūgšana jaunam darba cēlienam," teica Rugāju novada Kultūras nodaļas vadītāja Gunta Grīgāne. Ar sagatavotām garīgām un arī laicīgām dziesmām baznīcā uzstājās Rugāju jauktais koris (diriģents Pēteris Sudarovs), garīgo dziesmu ansamblis "Sonāte" (vadītāja Aija Ikstena), Rugāju Dāmu vokālais ansamblis (vadītāja Agita Kukurāne), Beņislavas etnogrāfiskais ansamblis (vadītāja Regīna Čudarāne). Uz akordeona vairākus skaņdarbus izpildīja Balvu Mūzikas skolas un Rugāju filiāles audzēknes. Dziesmu izvēlē dominēja Dievmātes vārds, klausītājus, piemēram, aizkustināja dziesmu "Ar tevi šajā ceļā iet", "Jaunova Marija, Muote vyslobuo" vārdi, melodija un izpildījums. Īpaši uzrunāja to dziesmu skanējums, kur teksta un mūzikas autors ir Antons Matveļjāns. Tur bija saklausāma gan pateicība un lūgšana, gan slavēšana un godināšana, gan ticība un mīlestība. Par ticību un lūgšanu dievkalpojuma sprediķī runāja arī prāvests A.Budže. Viņš uzsvēra: "Lūgšana ir tā, kas palīdz atrast pareizo dzīves ceļu, tā saistās ar mūsu uzticēšanos Dievam. Saviem spēkiem, bez Dieva palīdzības, mēs neko daudz nespējam. Laicīgā dzīve būs tikai tad svētīga, ja to veidosim ar Dieva palīgu!"

Paldies vārdi dziesmu izpildītājiem. Prāvests A.Budže koncerta dalībniekiem bija sarūpējis dāvanu, ko pasniedza diriģentam Pēterim Sudarovam. Pēc dievkalpojuma prāvests aicināja visus kopīgi nodziedāt lūgšanu "Esi sveicināta, Marija", ko ar prieku un no sirds klātesošie dziedāja trīs reizes.

Dzied Beņislavas etnogrāfiskais ansamblis. Draudzes prāvests Alberts Budže atzina, ka ir patīkami dzirdēt dziesmas latgalešu valodā, un piebilda zināmo teicienu: "Tas, kas skaisti dzied, lūdzas divkārt."

Lappusi sagatavoja A.Socka

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

- ☞ Saulainās un ļoti noderīgās kliņģerītes.
- ☞ Viesos pie Ojāra Kiršteina Tūjā.
- ☞ Kā pareizi ierīkot zālienu.
- ☞ Puķes smaržu dārzam.
- ☞ 6 svarīgi nosacījumi rožu audzēšanai.
- ☞ Alternatīvas mēslošanas metodes.
- ☞ Kā izaudzēt gardas vīnogas.
- ☞ Cienasts jāņabērniem.

- ☞ Pārsteigumi prestižajā izstādē "Euroflora 2011".
- ☞ Ziedu uguns kuri.
- ☞ Dārza darbi vasarā:
- ☞ Ravēšana, irdināšana, laistīšana.
- ☞ Mēslošana un augsnes ielabošana.
- ☞ Augu vircas.
- ☞ Labais komposts.
- ☞ Slimību un kaitēkļu ierobežošana.
- ☞ Nežāļu salāti.
- ☞ Sargājam zemeņu ražu!
- ☞ Košumkrūmu zālainie spraudēni.
- ☞ Lai rododendri un ceriņkrūmi ziedētu bagātīgāk.
- ☞ Kā glābt apsalušas rozes.
- ☞ Kuru telpaugus ārā labāk nenest!
- ☞ Puķes pārceļas uz dārzu.
- ☞ Pārvietojams ipomeju koks.

Dārza Pasaules Bibliotēka

- ☞ 12 tējas, kam jābūt katrā mājā.
- ☞ Pirmā palīdzība ar augiem.
- ☞ Augi pret vēdera problēmām.
- ☞ Augi acu veselībai.
- ☞ Asinsspiediens streiko!
- ☞ Ja gadījies saaukstēties.
- ☞ Uzveic klepu!
- ☞ Dabiskās antibiotikas - ķerpi.
- ☞ Inhalācijas - veselībai un labsajūtai.

- ☞ Sievietes veselībai.
- ☞ Jaunajai māmiņai.
- ☞ Kas var palīdzēt vīrietim?
- ☞ Augi pret smēķēšanu un alkoholismu.
- ☞ Drogas pret stresu.
- ☞ Vitamīnu tējas.
- ☞ Organisma aizsargspēju stiprināšanai.
- ☞ Sejas kopšanai.
- ☞ Augi pret ādas problēmām jauniešiem.
- ☞ Sejas krēms no pašu dārza.
- ☞ Palīdzība matiem.
- ☞ Roku un kāju labsajūtai.
- ☞ Augi palīdz regulēt svaru.
- ☞ Zaļā mājas aptieciņa.
- ☞ Ārstniecības augu vākšana.
- ☞ Sarkani un melni augļi veselībai.

Mūsmājas

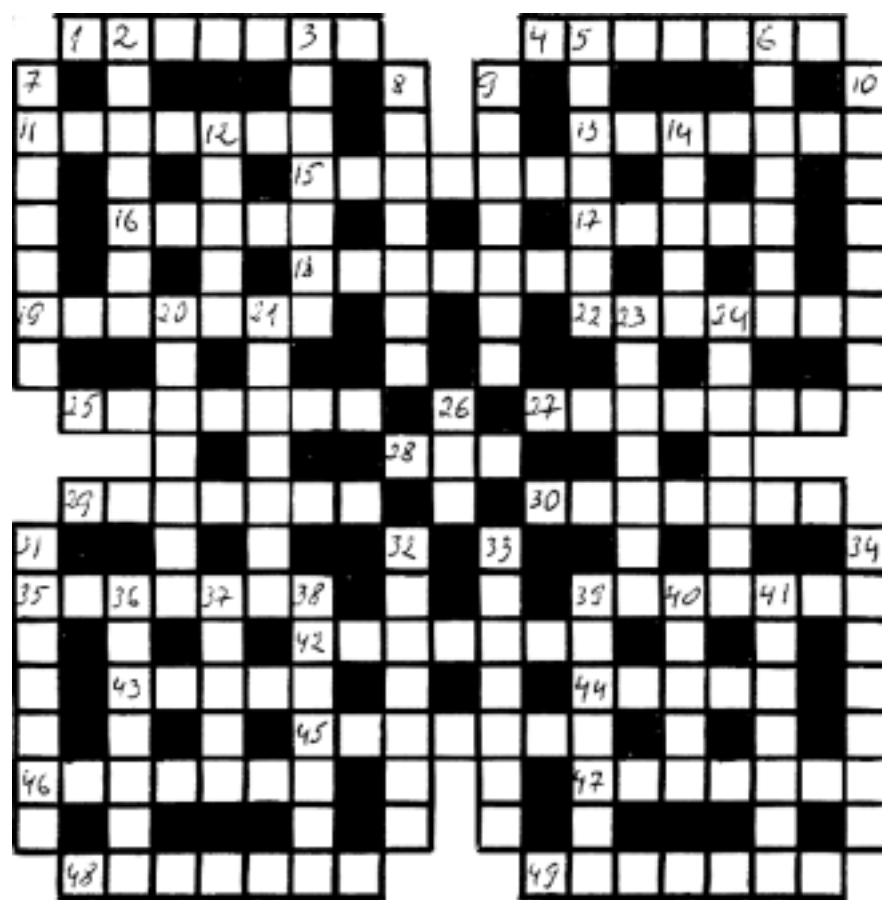

- ☞ Garšīgākais Zemgales kumoss. Kāpēc būtu jāizbrauc ekskursijā uz Jelgavu?
- ☞ Kuriet uguni! Kā iekārtot uguns kura vietu.
- ☞ Nakts gaismiņai. Kā padarīt gaišāku isāko nakti.
- ☞ Velosipēdu garāža. Idejas velosipēdu glabāšanai priekšnamā.
- ☞ Miera osta radošama tandēmam. Kā komponists un sitaminstrumentālists Rihards Zaļupe apdzīvojis mansardu.
- ☞ Zaļo draugu sargeņģeļi. Kā kopt telpaugus vasarā.
- ☞ Mūsdienīgais Jānis. Motosportista un lauksaimnieka Jāņa Vintera sirdslīetas.
- ☞ Aktiera zaļais monstros. Aktiera Jakova Rafalsona iguāna Vasja.
- ☞ Gultasveļa - gan miegam, gan stilam.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.jūnijam.

Sastādījis A. Levgovds

Maija mīklu atrisināja:

L.Baranovskis, D.Svarinskis, M.Pretice, L.Bukovska, U.Pozņaks, S.Vēvere, Z.Bērziņa, C.Zelča, M.Paidere, L.Kivkucāne, A.Lukumietis, Ž.Mergina, Z.Pulča, D.Kivkucāns (Balvi), A.Vīcupa (Vectilža), O.Zelča, I.Donskaja, B.Ķīse, A.Mičule (Tilža), J.Dvinskis (Krišjāņi), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), K.Bricis, I.Medniece (Kuprava), V.Ločmele, I.Svilāne (Lazdukalns), L.Ločmele (Baltinavas novads).

Par maija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvas saņēma O.ZELČA (Tilža), I.SVILĀNE (Lazdukalns) un A.LUKUMIETIS (Balvi). Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla jūnijā

Horizontāli: 1.Apstākļa vārds (gramat.) 4.Noteiktā laikā nozīmīgs. 11.Latviešu aktieris, dzimis 1927.g. 13.Izlemt ar balsošanu. 15.Izcili rakstnieki, zinātnieki, kuru darbiem ir paliekoša nozīme. 16.Apvīnība, savienība. 17.Tik un tā. 18.Tagad. 19.Latviešu komponists dzimis, 1931.gadā. 22.Pagātnes notikuma apraksts. 25.Universs. 27.Priekšzīmīgas, augstākā labuma. 28.Kirilicas burts. 29.Petrolejas plītiņa. 30.Treknums. 35.Angļu rakstnieks (1824.-1889.). 39.Krodziņš Itālijā. 42.Cūkpienes. 43.Folklorā – asprātīgs jautājums vai uzdevums. 44.Vācu rakstnieks, dzimis 1917.gadā. 45.Nira. 46.Latviešu operetes māksliniece, dzimusi 1922.gadā. 47.Izbūve ar logu stāva jumta slīpnē. 48.Latviešu dzejnieks, dzimis 1932.gadā. 49.Spieķa galviņa.

Vertikāli: 2.Kavalērija, kuras karavīri piedalās kaujās gan kā jātnieki, gan kā kājnieki. 3.Augsts garīdznieks kristīgajā baznīcā. 5.Staiģuļu tautu dzīvojamā telts. 6.Neliela izbūve virs kupolveida jumta.

7.Medikamentu veikals. 8.Piespiedu darbs citu labā (senāk). 9.Krievu rakstnieks (1904.-1941.). 10.Rezonanse. 12.Morāles filozofija. 14.Saules, Mēness u.c. diska mala. 20.Filadelfi. 21.Sapulces dalībnieku skaits, kas nepieciešams lēmumu pieņemšanai. 23.Zirgu ganišana nakti. 24.Latviešu rakstniece, dzimusi 1922.gadā. 26.Grieķu alfabēta burts. 31.Sermuļu dzimtas dzīvnieks Ziemeļamerikā. 32.Diezgan. 33.Neliels dziedātājputns ar garu asti. 34.Apavi. 36.Piecrindu joku pants. 37.Nemūžam. 38.Tievi, gari makaroni. 39.Itāļu dziedātāja (soprāns), dzimusi 1922.gadā. 40.Pēc tam, ar laiku. 41.Dabas bagātības un dotumi.

Maija mīklas atrisinājums

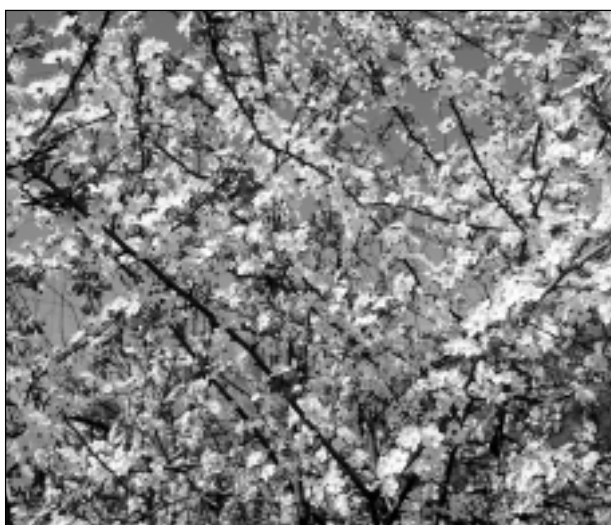
Horizontāli: 7.Periskops. 9.Rokpelnis. 12.Ķerubs. 13.Lapene. 14.Tankkuģis. 15.Skaņa. 17.Ausma. 19.Slābs. 22.Priekša. 24.Ormanis. 25.Toneris. 26.Plato. 27.Tūdaļ. 29.Specija. 31.Portoss. 32.Sindijs. 33.Retas. 36.Aniss. 39.Stara. 41.Petroleja. 42.Centrā. 43.Kronis. 44.Planieris. 45.Diletants.

Vertikāli: 1.Reversers. 2.Pilula. 3.Sprints. 4.Kolēģis. 5.Plēpis. 6.Vienpatnis. 8.Kasta. 10.Palsa. 11.Iekšā. 16.Nekrasovs. 18.Uzmodināt. 20.Lancete. 21.Bērziņa. 23.Atoss. 24.Ostas. 28.Donatello. 30.Akvatinta. 33.Ritenis. 34.Tropi. 35.Sleņģis. 37.Īstens. 38.Spāre. 39.Sakse. 40.Agoras.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Jūnija tēma "Visa laba Jāņu zāle". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Priecē daba. Iesūtīja Rudīte Šapale no Lazdulejas pagasta.

Mazs kukainītis... Iesūtīja Marija Poševa no Bērziņpils.

Īsumā

Vecāku pabalstu izmaksas par iepriekšējo mēnesi

Lai novērstu vecāku pabalsta iespējamās pārmaksas, ir mainīta vecāku pabalsta izmaksas kārtība. Ja līdz šim vecāku pabalstu maksāja avansā, tad turpmāk cilvēkiem, kuriem bērns būs dzimis pēc 2011.gada 1.jūlija, to izmaksās par iepriekšējo mēnesi.

To paredz valdībā apstiprinātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos *Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība*.

Minētās izmaiņas ir nepieciešamas, jo Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) vecāku pabalstu izmaksā, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta (VID) informāciju par periodiem, kuros cilvēks atradies bērna kopšanas atvaļinājumā vai nav guvis ienākumus kā pašnodarbinātais. Proti, izmaksājot pabalstu par iepriekšējo mēnesi, VSAA jau vairumā gadījumu būs šādu informāciju no VID jau saņēmusi.

Labklājības ministrija atgādina: ja bērns bija dzimis līdz 2010.gada 2.maijam un vecāku pabalsta saņēmējs bērna kopšanas laikā arī strādāja, vecāku pabalstu piešķir 50% apmērā no aprēķinātā pabalsta. Savukārt par bērna kopšanu, kurš dzimis pēc 2010.gada 2.maija, vecāku pabalstu 70% apmērā no cilvēka vidējās apdrošināšanas iemaksu algas izmaksā tikai cilvēkiem, kas nestrādā, bet atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, bezalgas atvaļinājumā (piešķirts sakarā ar bērna kopšanu) vai negūst ienākumus kā pašnodarbinātie.

Vecāku pabalstu izmaksā par pilnu kalendāra mēnesi. Tā mērķis ir sociāli apdrošinātām cilvēkam kompensēt ienākumus, kas nav gūti bērna kopšanas dēļ.

Vienota slaucamo govju un piena šķirņu kazu pārraudzības kārtība

Zemkopības ministrija izstrādājusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Slaucamo govju un piena šķirņu kazu pārraudzības kārtība".

Noteikumu projekts sagatavots, pamatojoties uz šī gada 20. janvārī pieņemto likumu "Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likums", kas stāsies spēkā ar šī gada 1. jūliju. Tā kā slaucamo govju un piena šķirņu kazu pārraudzības process ir ļoti līdzīgs, abu sugu pārraudzības kārtība apvienota vienotos MK noteikumos.

Noteikumu projekts paredz jaunu kazu pārraudzības nosacījumu piena šķirņu kazu īpašniekiem. Turpmāk visām pārraudzībā esošajām kazām būs jāvērtē eksterjers. Par kazu eksterjera vērtēšanu ganāmpulka īpašniekiem pašlaik ir paredzēts valsts atbalsts, līdz ar to pārraudzības izmaksas nepalielināsies. Noteikumu projektā precizētas arī prasības attiecībā uz piena daudzuma mērīšanas līdzekļu pārbaudes veikšanu. Noteikumi paredz, ka tajā gadījumā, ja pārbaudi veic akreditēta laboratorija, tā uz mērīšanas līdzekļa izvieto uzlīmi, kurā norāda datus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par mērīšanas līdzekļu kalibrēšanu vai normatīvajiem aktiem par mērīšanas līdzekļu atkārtoto verificēšanu, verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm.

Zini un izmanto

Atvieglo nekustamo īpašumu nostiprināšanu zemesgrāmatā

Pieņemti grozījumi Zemesgrāmatu likumā, kas paredz efektīvāzēt zemesgrāmatu procesu, mazinot administratīvo slogu, izdevumus un laiku, kas nepieciešams, lai nekustamo īpašumu un ar to saistītās tiesības nostiprinātu zemesgrāmatā.

Lai zemesgrāmatā grozītu personas datus un nekustamo īpašumu identificējošos datus, īpašniekam vairs nebūs jāvērsas pie zveināta notāra vai bāriņtiesā, kas saskaņā ar līdzšinējo kārtību sastādīja un apliecināja nostiprinājuma lūgumu. Lai mainītu datus, īpašnieks ar iesniegumu uzreiz varēs vērsties zemesgrāmatu nodaļā, iesniegumā norādot dokumentu, ar ko pamatots iesniegums. Pirms ierakstu grozīšanas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesim būs pienākums pārbaudīt datus valsts informācijas sistēmā.

Likums arī paplašina to personu loku un gadījumus, kad parakstiem uz nostiprinājuma lūgumiem nav nepieciešams notāra vai bāriņtiesas apliecinājums. Notariāls apstiprinājums likumā noteiktajos gadījumos nebūs nepieciešams arī komercreģistrā reģistrētu personu pārstāvju, piemēram, valdes locekļu un prokūristu, parakstiem. Līdz ar to nostiprinājuma lūguma sastādīšana prasīs mazāk laiku un līdzekļu.

Gadījumos, kad nepieciešamās nodevas samaksās internetbankā, nostiprinājuma lūdzējam vairs nebūs jādos uz kredītiestādi, lai saņemtu apliecinājumu par veikto maksājumu. Zemesgrāmatu nodaļā varēs uzrādīt neapliecinātu maksājumu apstiprināšanu dokumentu, bet tās darbinieks pārlicināsies, vai nauda ir ieskaitīta Valsts kasē.

Vienlaikus likumā noteikta speciāla kārtība nostiprinājuma lūguma izskatīšanai personām, pret kurām vēsta parādu piedziņa. Zemesgrāmatai pie personu rādītāja būs jāuztur ziņas par personām, par kurām saņemts zvērināta tiesu izpildītāja, maksātnespējas procesa administratora, procesa virzītāja vai nodokļu administratora paziņojums. Šāds paziņojums varēs būt par piedziņas atzīmi, ķīlas tiesības atzīmi, maksātnespējas atzīmi vai aresta uzlikšanu mantai saskaņā ar Kriminālprocesa likumu.

Saņemot nostiprinājuma lūgumu no parādnieka, zemesgrāmata nodaļa informāciju par to nosūtīs paziņojuma iesniedzējam, kurš savukārt iesniegs nostiprinājuma lūgumu atzīmes ierakstīšanai. Saskaņā ar jauno kārtību paziņojuma iesniedzēja nostiprinājuma lūgumus izskatīs pirms parādnieka nostiprinājuma lūguma izskatīšanas par atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā.

Informē VID

Naftas produktu un alkoholisko dzērienu inventarizācija

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) atgādina, ka saistībā ar grozījumiem likumā "Par akcīzes nodokli" ar šī gada 1.jūniju tiek palielināta akcīzes nodokļa likme naftas produktiem un noteiktai alkoholisko dzērienu grupai – pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem. Komersantiem, kuriem ir licence darbībā ar naftas produktiem, kā arī tiem, kuriem ir licence darbībā ar alkoholu, ir jāveic preču inventarizācija pēc stāvokļa uz 1.jūniju. Pārējo alkoholisko dzērienu grupā ietilpst tādi alkoholiskie dzērieni, kā, piemēram, alkoholiskie kokteiļi, degvīns, konjaks, brendijs, liķieris un viskijs. Citām alkoholisko dzērienu grupām, piemēram, alum, vīnam, negāzētiem raudzētiem dzērieniem un dzirkstošiem raudzētiem dzērieniem akcīzes nodokļa likme netiek palielināta.

Saistībā ar šī gada 14.aprīlī veiktajiem grozījumiem likumā "Par akcīzes nodokli" no šī gada 1.jūnija tiek palielināta akcīzes nodokļa likme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem un naftas produktiem. Tādējādi komersantiem, kuriem ir speciāla atļauja (licence), reģistrēta saņēmēja, vairumtirgotāja un mazumtirgotāja darbībā ar naftas produktiem, ir jāveic visu uzskaitē esošo naftas produktu inventarizācija pēc stāvokļa uz šī gada 1.jūniju. Tāpat arī komersantiem, kuriem ir speciāla atļauja (licence), reģistrēta saņēmēja, vairumtirgotāja un mazumtirgotāja darbībā ar alkoholiskajiem dzērieniem, jāveic uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu inventarizācija pēc stāvokļa uz šī gada 1.jūniju. Inventarizācijas laikā jāidentificē alkoholiskie dzērieni, kuri iepriekš minētā likuma izpratnē atbilst alkoholisko dzērienu grupai – pārējie alkoholiskie dzērieni, un naftas produkti. Par šiem alkoholiskajiem dzērieniem un naftas produktiem jāveic akcīzes nodokļa starpības summas samaksa valsts budžetā.

Vienlaikus ar alkoholisko dzērienu inventarizāciju jāveic arī uzskaitē esošo akcīzes nodokļa marķu krājumu inventarizācija un nodokļa starpības samaksa valsts budžetā, ja akcīzes nodoklis atbilstoši uzskaitē esošajām akcīzes nodokļa marķām ir samaksāts kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem pirms akcīzes nodokļa likmju maiņas un ar attiecīgajām akcīzes nodokļa marķām marķēt paredzētie vai marķētie alkoholiskie dzērieni nav nodoti patēriņam vai laisti brīvā apgrozībā (attiecas uz apstiprinātiem noliktavas turētājiem, importētājiem un

reģistrētiem nosūtītājiem), vai nav saņemti Latvijas Republikā (attiecas uz reģistrētiem saņēmējiem un īslaicīgi reģistrētiem saņēmējiem).

Komersantiem līdz šī gada 15.jūnijam VID, izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu jeb EDS, jāiesniedz inventarizācijas saraksta eksemplārs un kopējais akcīzes nodokļa starpības aprēķins ar budžetā maksājamo akcīzes nodokļa starpības summu. Akcīzes nodokļa starpība jāiemaksā valsts budžetā līdz 2011.gada 15.jūlijam.

Inventarizācijas procesa un akcīzes nodokļa starpības aprēķināšanas atvieglošanai VID aicina izmantot VID izstrādātos metodiskos materiālus "Metodiskais materiāls naftas produktu inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšanu saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu 2011.gada 1.jūnijā" un "Metodiskais materiāls par alkoholisko dzērienu inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšanu saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu 2011.gada 1.jūnijā", kas atrodami VID mājas lapas sadaļā *Nodokļu-Akcīzes nodoklis-Tiesību akti- Metodiskie materiāli*. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID informatīvo tālruni 1898, uzdot jautājumus elektroniski, izmantojot VID mājas lapu, vai arī vērsties VID Akcīzes pārvaldē, Jeruzalemes ielā 1, Rīgā.

Samazinātās PVN likmes piemērošana medicīniskajām ierīcēm

Ar šī gada 1.jūniju piemēros pievienotās vērtības nodokļa samazināto likmi medicīniskajām ierīcēm.

Likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 6.2.panta 2.punktā noteikts, ka pievienotās vērtības nodokļa samazināto likmi piemēro medicīnisko ierīču un medicīnas preču (arī komplektējošo daļu, rezerves daļu un piederumu) piegādēm saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto sarakstu (redakcijā, kas spēkā līdz šī gada 31.maijam).

Šī gada 14.aprīlī Saeimā pieņemts likums "Grozījumi likumā "Par

pievienotās vērtības nodokli", kas stāsies spēkā šī gada 1.jūnijā un saskaņā ar kuru likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 6.2.panta 2.punktā tiks izslēgti vārdi "un medicīnas preču".

Pamatojoties uz likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" 6.2.panta 2.punktu, izdoti Ministru kabineta 2011.gada 1.marta noteikumi Nr.167 "Noteikumi par medicīniskajām ierīcēm, to komplektējošajām daļām, rezerves daļām un piederumiem, kuru piegādēm piemēro samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmi", kas stāsies spēkā šī gada 1.jūnijā (turpmāk - MK noteikumi Nr.167).

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.167 2.punktu samazinātu pievienotās vērtības nodokļa likmi piemēro šo noteikumu pielikumā minētajām medicīniskajām ierīcēm, ja tās laistas apgrozībā normatīvajos aktos par medicīnisko ierīču reģistrāciju noteiktajā kārtībā un tās parasti izmanto organisma funkcijas traucējumu ārstniecībā vai atvieglošanā, kā arī paredzētas tikai personu ar organisma funkcijas traucējumiem individuālai lietošanai.

Ņemot vērā minēto, lai preces piegādātājs varētu piemērot preces piegādei samazināto pievienotās vērtības nodokļa likmi, ir jāizpildās **visiem** MK noteikumu Nr.167 2.punktā noteiktajiem nosacījumiem.

